

Palaveren om te leren

Nieuwe en autochtone Belgen gaan samen op verkenning door taal en cultuur

- ▶ Project brengt telkens een nieuwkomer en een vrijwilliger bij elkaar
- ▶ Ze spreken af om te praten maar ook om de stad te verkennen of om aan cultuur te doen
- ▶ De nieuwe Belg kan zijn of haar Nederlands oefenen in de praktijk, beide partners breiden hun netwerk uit

Jozefien VAN HUFFEL

„De eerste keer ging ik thuis op bezoek bij mijn partner, een vrouw van Congolese afkomst”, vertelt Geert Hauquier. „Dat was vlak voor de verkiezingen van vorig jaar en dus deden we samen een stemtest en spraken we over de verschillende politieke partijen.”

Hauquier is een van de zogenoemde cultuurverkenners van de Antwerpse vzw Werkvormm. Dat zijn vrijwilligers die op regelmatige basis afspreken met een nieuwe Belg voor een babbel of een andere activiteit.

Werkvormm is een vzw voor werkzoekenden voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt erg groot is. „Tijdens de begeleiding merken we dat er voor hen veel obstakels zijn, maar dat taal een van de grootste is”, vertelt Caroline Gielens. „Vrijwilligers geven hier Nederlandse les, maar dat

Al pratend ontdekken duo's elkaars cultuur... en groeit er vaak ook vriendschap. © Werkvormm

bleek niet voldoende. Het probleem is immers ook dat nieuwkomers wel contact hebben met een Nederlandstalige huisarts en een sociaal assistent, maar zelden in een niet-officiële situatie de gelegenheid hebben om Nederlands te praten.”

In 2009 bracht de vzw daarom tien nieuwe Belgen samen met tien vrijwillige cultuurverkenners. „Om de duo's samen te stellen, kijken we naar het geslacht en naar de leeftijd van de mensen. De ervaring wijst uit dat mensen

uit dezelfde leeftijdscategorie het gemakkelijker kunnen vinden met elkaar”, vertelt Gielens. „Verder houden we rekening met de interesses. Sport, politiek, kunst: dan hebben de mensen alvast iets gemeenschappelijks waarover ze kunnen praten.”

Ondertussen zijn er vijfenzeventig koppels bij Werkvormm. „In het begin kwamen de nieuwkomers uit onze eigen projecten, nu ook van buitenaf. Een deel van de vrijwilligers zijn studenten sociaal werk”, zegt Gielens.

Als de duo's afspreken, dan is dat vaak vooral om te praten. „Maar dit project draait, meer nog dan om taal, om netwerken”, meent Gielens. „Met de nieuweling in de straat, die naar dezelfde supermarkt gaat, durven we niet echt contact te zoeken, maar als cultuurverkenner kan je zelf ook vragen stellen. De nieuwkomers zelf hebben vaak een beperkte kennissenkring en kunnen die uitbreiden. Het duurt natuurlijk even voor het vertrouwen groeit, maar na een tijd merk ik dat de

partners gemakkelijk het woord 'vriend' in de mond nemen.”

„Bij de tweede ontmoeting liet ik mijn partner het centrum van Antwerpen zien”, zegt Geert Hauquier. „Ik vertelde over de gebouwen en over de geschiedenis. Ook zij woont in Antwerpen, maar andere wijken dan de hare had ze ook nooit bezocht en in haar eentje zag ze het ook niet zitten. De volgende keer gaan we dan weer naar het theater. Uiteraard praten we na afloop nog wat na.”

„We ontmoetten elkaar het eerst vlak vóór de verkiezingen. Toen deden we samen een stemtest.”

Niet alleen de nieuwe Belgen, ook de cultuurverkenners mogen nieuwsgierig zijn. „Het mag van twee kanten komen”, knikt Caroline Gielens. „Het komt ook bij veel koppels voor dat de nieuwe Belg de partner meeneemt naar een exotische winkel of naar de plek waar hij of zij thee gaat drinken.” Hauquier: „Ik ben ook al veel te weten gekomen over de Congolese gemeenschap hier in België. Mijn partner heeft me ook al eens rondgeleid in de Brusselse Matongewijk. Die kende ik wel al, maar pas met haar ontdekte ik de details.”

Meer info bij Caroline Gielens van Werkvormm op 03 233 85 00 of caroline.gielens@werkvormm.be.

Hulp bij kleuters

Mensen met een verstandelijke handicap zijn redder in nood in overbevolkte kleuterklasjes, maar kunnen best meer vorming gebruiken

Lieve WOUTERS

Nu al krijgen mensen met een verstandelijke beperking in heel wat kleuterklassen de kans om zich te ontplooiën als hulp naast de kleuterjuf. In die vaak overbevolkte klasjes verrichten ze heel nuttig werk, ondersteund door de instelling of het tehuis voor beschut wonen van waaruit ze gezonden worden naar dit vrijwilligerswerk. De ervaringen zijn heel positief, zowel voor de vrijwilliger als voor de kinderen die op die manier ongedwongen leren omgaan met mensen met een beperking. Toch kan het nog beter. De kennis en vaardigheden van deze vrijwilligers schieten soms te kort om gepast te reageren op het gedrag van kleuters en om hun ontwikkeling goed in te schatten.

Collega-begeleider

Het door de Vlaamse overheid erkende en gesubsidieerde vormingscentrum Handicum, dat zich richt tot de doelgroep van mensen met een verstandelijke beperking, heeft deze vraag goed gehoord en organiseert deze maand voor het eerst een oplei-

ding voor collega-begeleider van kleuters.

Myriam Hemelsoet: „Onze doelgroep blijkt erg geboeid door kinderen en het onderwijs staat open voor samenwerking met hen. Toch gaan de kleuterscholen om begrijpelijke redenen ook met de nodige voorzichtigheid om met dit soort vrijwilligerswerk. Als vormingscentrum denk ik dat we met deze opleiding een leemte opvullen. Er zijn al veel mensen met een verstandelijke beperking actief in het kleuteronderwijs, maar totnogtoe kregen zij nergens enige vorming in dit werk.”

De eerste groep van zeven cursisten start op 4 februari. „De respons was enorm, maar we kiezen ervoor om met kleine groepen te werken. Na de theoretische vorming willen we een stagelukkig aan de opleiding koppelen. Daarvoor moeten we nog op zoek naar bijkomende subsidies. We kunnen daarom nog niet zeggen wanneer we de cursus voor de tweede keer zullen inrichten, maar dat er een vervolg komt, is zeker.”

www.handicum.be

Beperkt, toch op vakantie

Infopunt Toegankelijk Reizen focust nu ook op zorgvakanties

Ilse VAN HALST

2011 is een feestjaar voor het Infopunt Toegankelijk Reizen. Dat is de dienst Toegankelijkheid van Toerisme Vlaanderen, die allerlei informatie bundelt over reizen voor mensen met een handicap. Het Infopunt bestaat tien jaar en kreeg een pluim van de Raad van Europa.

Greet Vandenrijt van het Infopunt: „Onze dienstverlening is vrij uniek. De Raad van Europa wil dat overheden de toeristische sector aanmoedigen toegankelijker te worden voor iedereen, zodat mensen met een handicap op hun beurt aangemoedigd worden om aan toerisme te doen. Een actielijn die naadloos aansluit bij wat onze dienst al tien jaar beoogt en waar andere landen nog maar hun eerste stappen zetten.”

Het Infopunt bundelt informatie over de toegankelijkheid van vakantiebestemmingen per land, beantwoordt vragen van toeristen met een handicap, spoort de toeristische sector aan te werken aan een beter bruikbare infrastructuur en reikt een toegankelijkheidslabel uit.

Daarnaast maakt het volop plannen om beter te kunnen inspelen

op de noden die de vergrijzing van onze samenleving meebrengt op het vlak van vakantie. „Vooral voor oudere mensen met een beperking is niet enkel toegankelijkheid van belang, maar ook zorgondersteuning ter plaatse. Ze willen bijvoorbeeld weten of ze er hulpmiddelen kunnen huren of de noodzakelijke medische verzorging kunnen voortzetten.” Daarom vatte het Infopunt het plan op om in samenspraak met

de zorgsector de zorgverlening meer af te stemmen op de vakantieganger. Tegelijk ondersteunt het de realisatie van nieuwe zorgvakantiecentra, waar mensen hulp ter plaatse kunnen krijgen.

Infopunt, Grasmarkt 61, 1000 Brussel, telefoon 070 233 050, www.toegankelijkreizen.be. De kersverse brochure *All In: Toegankelijke vakantieverblijven in Vlaanderen en Brussel* is er gratis te verkrijgen.

Aan toerisme doen moet ook kunnen als je zorg nodig hebt. © rr